

תרנח

בענין הדלקת נ"ח ביום ג' למי שאין לו אלא ב' נרות

בס"ד, יום ו' עש"ק ויגש ג' פבת התשכ"ז

במה ששאל על מה שכתבתי*, שאם אין לו ביום ג' דחנוכה ג' נרות ורק שנים יש לו, שידליק השנים, והשיג עלי מסברא, וגם ממה שמפורש במ"ב להיפך.

אני אינני רואה שום מקום בסברא לומר אחרת, והסברא הפשוטה היא שצריך להדליק שנים, בין להטעם שאיתא בגמ' כנגד ימים היוצאים, מה לן מה שיצא עוד יום, אבל עכ"פ השנים יצאו למה לא ידליק כנגדן. ובין להטעם דמעלין בקודש ואין מורידין, אם היום רק אחד ידליק יש בזה הורדה מקדושה יותר ממה שידליק שנים. סוף דבר ברור ופשוט, שהדין הוא כמו שכתבתי, ואילו מעשה היה לידי בא הייתי מורה כן, ומתפלא אנכי על המשנה ברורה ועוד אחרונים שכתבו להיפך.

ואשאר בברכה מרובה

אלעזר מנחם מן שך

(* זה לשון מרן שליט"א ב"אבי עזרי" הלכות חנוכה:

"ודע, דנראה ברור, צמי שעומד ציוס שלישי ואין לו שלשה נרות, דמ"מ ידליק שני נרות, ולא אמרינן שההידור לא נשלם רק בשלשה וע"כ אם אין לו שלשה סגי צנר אחד עיקר החיוב, דזה אינו, דודאי יש הידור אף בשנים ציוס שלישי ג"כ, ואם אין יכול לעשות ההידור צולו, וכי בשציל זאת לא יעשה כלל, הא לא גריע יום שלישי מיום השני, והוא פשוט וברור ואינו צריך לפנים. ותמיהני בזה על מה שכתב בספר בית הלוי להלכות חנוכה, לדבר פשוט, שאם אין לו צליל שלישי רק שני נרות שמדליק אחד, עיקר החיוב, דמאי הידור איכא צליל שלישי בשתי נרות. ואנכי לא ידעתי מה ראה על ככה לחדש בזה, ופשוט שאינו כן".

למע"כ ידידי ה
רב הפעלים מו
שלו' ורב בר
זה יותר מש
שכתבתי בספר
והאמת אכתו
מה שכתבתי וא
לבר, הייתי עוש
בזה, כי כל הט
תקנו כן, אבל
מורה על שני
שלישי אם אין
למעשה להורות

הנה ראיתי א
"מעשר כספים"
מש"ס בבלי ויר
רבים יחכמו לקי
ספר מסילת ישר
כמה לאויזן. ויעו

לו אלא ב' נרות

ר קט"ק ויגש ג' סבת התשכ"ז

ביום ג' דחנוכה ג' נרות
הסברא, וגם ממה שמפורש

הת, והסברא הפשוטה היא
כנגד ימים היוצאים, מה לך
לכה לא ידליק כנגדן. ובין
ב רק אחד ידליק יש בזה
דבר ברור ופשוט, שהדין
הייתי מורה כן, ומתפלא
להיפך.

בברכה מרובה

אלעזר מנחם מן שך

הנוכה:

לו שלשה נרות, דמ"מ ידליק
ה ויכ"א חס אין לו שלשה סגי
הם בשנים ביום שלישי ג"כ,
לא יעשה כלל, הא לא גריע
לפנים. וממיהני בזה על מה
האם אין לו צליל שלישי רק
איכה צליל שלישי בשתי נרות.
שש שאינו כן".

תרנ"ט

בענין הנ"ל

בס"ד, יום ו' עש"ק ויחי י"ג סבת תשמ"ב

למע"כ ידידי הרב הגאון המפורסם חו"ב מרביץ תורה לעדרים
רב הפעלים מוהר"ר רבי... שליט"א

שלו' ורב ברכה עד בלי ירח

זה יותר משבוע שהגיעני מכתבו, ורב תודה על מה שהתעניין במה
שכתבתי בספרי...

והאמת אכתוב לכת"ר, יען שספרי אינו ספר להלכה, אינני מתחרט על
מה שכתבתי ואינני מורה לרבים בענין זה, אבל אילו הי' בא מעשה אצלי
לבד, הייתי עושה כמו שאני כתבתי, כי אינני רואה שום צד וצל של ספק
בזה, כי כל הטעמים של הגמ' הם רק טעמים על אופן התקנה מפני מה
תקנו כך, אבל הדין הוא שגר אחד מורה על נס של יום אחד, ושני נרות
מורה על שני ימים ושלושה על שלושה ימים, וכן הלאה, ולכן גם ביום
שלישי אם אין לו שלושה נרות, יש לו להדליק שנים כשיש לו שנים, אבל
למעשה להורות לאחרים, בטלה דעתי נגד הגאונים הנ"ל.

ואשאר בברכה ובהוקרה רבה

אלעזר מנחם מן שך

תרס

בגודל החובה להפריש מעשר כספים

בס"ד, יום ה' כ"ח תמוז תשל"ז

הנה ראיתי את ספרו של הרה"ג חו"ב מוהר"ר... שיחי' אשר בשם
"מעשר כספים" יקרא שמוציא לאור, ובו ביאור רחב על חיוב מצוה זו,
מש"ס בבלי וירושלמי ומכל ספרי הפוסקים ראשונים ואחרונים, אשר לא
רבים יחכמו לקיימה וכבר כתב הגר"א במכתבו לכיתו (אשר הודפס בסוף
ספר מסילת ישרים) שכל זמן שלא מפרישין חומש, עוברים כל רגע על
כמה לאוין. ויעויין בספר אהבת חסד להגאון הקדוש החפץ חיים זצוק"ל,